

Oponentský posudek disertační práce doktorského studijního programu MUDr. Lucie Podrazilové-Linkové „Zobrazení patologických ložisek mozku u nemocných se systémovým lupus erythematoses“

K posouzení byla předložena disertační práce v rozsahu 58 stran textu, vč. 10 obr., 9 grafů a 6 tab., seznam 167 citací z literatury (vesměs z časopisů s IMPF) a poměrně obsáhlý soupis publikačních výstupů autorky, obsahujících i původní práce v časopisech s IMPF.

Předmětem disertace je vyhodnocení přínosu sofistikovaných zobrazovacích vyšetření a měření změn mozkové tkáně, založených na magnetické rezonanci u systémového lupus erythematoses (SLE) s postižením nervového systému (NPSLE+), bez takového postižení (NPSLE-) a kontrol. Nutno zdůraznit, že SLE patří k nejobtížnějším kapitolám klinické medicíny a NPSLE k nejnáročnějším mezi orgánovými projevy této nemoci. Skutečnost, že autorka mohla přistoupit k řešení této neobyčejně aktuální, ale současně velmi náročné problematiky, byla dána perfektním klinickým a laboratorním zázemím, jak jej představuje mezinárodně renomované pracoviště Revmatologického ústavu a perfektní mezioborová spolupráce s neméně kvalitním oddělením Magnetické rezonance na 1. LF UK.

Vlastní disertace má klasické členění s poměrně obsáhlým úvodem, který didakticky srozumitelným způsobem, tj. kvalitní češtinou, logickou syntaxí a v sérii doprovodných obrázků předkládá téma přínosu MRI pro poznání NPSLE v široké škále dílčích konsekvencí. Nehledě na uvedené by obecná část měla obsahovat také „EULAR recommendations for the management of systemic lupus erythematosus ...“ (Ann Rheum Dis 2008;67:195-205), obsahující i výstupy pro hodnocení neuropsychiatrického lupusu a antifosfolipidového syndromu (APS).

Cíle práce byly definovány zcela jednoznačně a zvolené metodické přístupy byly popsány v rovině klinické i laboratorní, MRI měřeních, i ve statistické části na úrovni metodických částí obvyklých u publikací v časopisech s IMPF. Připomínku mám k evaluaci APS: Sapporo kritéria/1999 byla deklarována jako prozatímní a byla revidována (Sydney/2005) v „International consensus statement on an update of the classification criteria for definite antiphospholipid syndrome (J Thromb Haemost 2006;4:295-306). Revidovaná kritéria APS mají část vymezující neurologické manifestace APS. Kladu otázku, zda to má význam pro hodnocení některých výstupů v předložené disertaci.

Výsledková část disertace odpovídá na stanovené cíle jednoznačným průkazem signifikantních diferencí mezi celkovým objemem patologických ložisek v mozku u NPSLE+

a NPSLE-, a signifikantní pozitivní korelací těchto změn v mozku SLE pacientů ke kumulativnímu skóre aktivity podle systému SLEDAI. Nenašel jsem hodnoty r_s (Spearmanovy koeficienty korelace). Autorka se cíleně zabývá analýzou indexu SLEDAI po vyloučení váženého skóre deskriptorů neuropsychiatrických manifestací a racionálně upřesňuje vypovídací validitu tohoto systému ve vztahu k celkovému objemu patologických ložisek v mozku. Velmi kvalitní analýzou je vyhodnocen vliv prodělané cévní mozkové příhody na objem patologických ložisek v mozku u NPSLE+ oproti NPSLE-. Totéž lze konstatovat ve vztahu k asociaci s APS a klasickým parametrům aterogenního rizika (Framingham). Výsledkovou část komentuje poměrně krátká, ale výstižná diskuse. S potřebnou badatelskou kritičností zasazuje vlastní výsledky do poolu aktuálních informací o zkoumané problematice. Je třeba poznamenat, že validních informací je v odborné literatuře dosti poskrovnu, a v tomto kontextu dále vyniká záslužnost autorčina díla. Závěrečná část disertace shrnuje dosažené výsledky a zdůrazňuje nezbytnost systematické péče o NPSLE pacienty v rovině kvalitní mezioborové spolupráce. Mohu konstatovat, že data obsažená v disertaci jsou dobře definovaným přínosem autorky ke klinickému výzkumu neuropsychiatrického SLE a představují východisko pro kvalitnější péči o tyto nemocné v klinické praxi. Většina výstupů byla publikována v odborném tisku, vč. časopisů s IMPF, v abstraktech přednášek/posterů na mezinárodních kongresech (obdivuhodný soubor 18 položek) a na odborných konferencích v ČR.

Závěr: Paní MUDr. Lucie Podrazilová-Linková předložila k oponentuře kvalitní disertaci, která spolu s jejími publikačními a dalšími vědeckými výstupy jednoznačně prokazuje předpoklady autorky k samostatné vědecké práci. Připomínky oponenta mají doplňující a diskusní význam, a nikde nesnižují vědeckou validitu díla. Navrhuji přijmout disertaci jako podklad k obhajobě a na jejím základě udělit MUDr. Lucii Podrazilové-Linkové titul „Ph.D.“ za jménem.

Hradec Králové 23. 10. 2008.

prof. MUDr. Zbyněk Hrnčíř, DrSc.

II. interní klinika LF UK a FN

Fakultní nemocnice

Sokolská 581

500 05 Hradec Králové

e-mail: hrncir@fnhk.cz